

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.


Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

İnsanlık için en önemli hayat kaynağı olan su, yeni yüzyılda bir çatışma kaynağına dönüşmektedir. Orta Doğu'nun kurak iklimi ve ihtilafli topraklarında politik bir araç haline gelen su, İsrail-Filistin sorununun da çok önemli bir parçasıdır. İsrail'in iç ve dış politikasında izlediği hidro-strateji, ülkenin su ihtiyacının yarısından fazlasını işgal altında tuttuğu Filistin topraklarından karşılamayı gerektirmektedir. 2009 yılında Birleşmiş Milletler ve Uluslararası Af Örgütü, İsraillilerin Filistinlileri susuzluğa mahkum ettiğini, Filistinlilerin temiz ve güvenli suya asgari düzeyde ulaşmalarını engellediğine ve alt yapının gelişmesine izin vermediklerine dair dünya kamuoyunun dikkatini çekmişti. Fransız Parlamentosu Dış ilişkiler Komisyonunun bu yıl yayınladığı raporda durumun değişmediği ortaya konulmuştur. Rapora göre, Batı Şeria'da yasadışı yerleşim yerlerinde bulunan 450 bin İsrail'in, aynı bölgede yaşayan 2,3 milyon Filistin'den daha fazla su tükettiği belirtilmektedir. Bir İsrail sivil toplum örgütü olan BTSelem, İsrail'de günlük su tüketimi 242 litreyi bulurken, Filistin'de sadece 73 litreyi bulduğunu belirtmektedir. Dünya Sağlık Örgütü, bir kişinin yaşamı ve sağlığı için günde en az 100 litre su tüketmesi gerektiğini belirtirken Filistinlilerin en temel yaşamsal ihtiyaç olan sudan mahrum bırakılması büyük bir insan hakkı ihlali olarak görülmektedir. Birleşmiş Milletler, İsrail işgal bölgesinde İsraillilerin içme suyuna ve kaynaklarına zorla el koyduklarına dikkat çekerek İsrail hükümetini uyarmıştır. Üstelik İsrail sadece içme suyu için bu kaynaklara el koymakla kalmamakta, aynı zamanda Filistinlilerin yaşadığı bölgedeki su kaynaklarını kirletip yok etmektedir. İsrail hükümeti, Filistin bölgesinde su kaynaklarına zarar vererek ve el koyarak, Filistin topraklarının ekolojisini tahrip etmekte ve tarımcılığın yapılabilmesini de engellemektedir.

Türkiye 2004 yılında başlayan İsrail'e su satışı anlaşmasını 2011 yılında İsrail'in Gazzeye olan saldırıları gerekçe gösterilerek askıya alınmıştır. Ancak İsrail'in Filistin bölgesindeki su kaynaklarına el koyması ve Filistinlileri içme suyundan mahrum bırakmaları yıllardır devam eden bir ihlal olması dikkate alınmadığı görülmektedir.

1. İsrail'e Manavgat Şelalesinden su satışını içeren ticari anlaşmayı tekrar gündeme almayı düşünüyor musunuz?
2. Gazze'ye saldırıların olması gerekçesiyle askıya alınan ticari sözleşme görüşmelerinde İsraililerin yıllardır Filistinlileri susuzluğa mahkum ettiği dikkate alınmış mıdır? Alınmış ise neden 2011 yılına kadar su satışı üzerinde anlaşmaya varılmıştır?
3. İsrail, Filistinlilerin su kaynaklarına el koymaya devam etmesi durumunda yine de su satışını gerçekleştirmeyi planlıyor musunuz?
4. Dünya kamuoyunun da tepkisini çeken İsraililerin yapmış olduğu bu hak ihlali karşısında Türkiye'nin düşüncesi nedir? Bu konuda İsrail hükümeti ile hiç temas kurulmuş mudur? Uyarıda bulunulmuş mudur?
5. İsrail hükümetinin Filistin halkına yönelik işgalci ve saldırgan tutumunu eleştiren Hükümetiniz, İsrail'le olan askeri anlaşmaları iptal etmeyi düşünüyor mu?